

Riksantikvaren
Postboks 8196 Dep
0034 OSLO

09.10.2014

201402934-8

323

27.05.2014

Vindedal, Kristi

Kari Heggemsnes

22959180 khg@nve.no

NVEs hørings svar - Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse i Hordaland

Vi viser til høringsbrev datert 27.5.2014, samt senere kontakt som utsetter høringsfristen til 8.10.2014.

Den fylkesvise kartlegging for Østfold og Hordaland fremstår som godt bearbeidet, og mye informasjon er samlet. Rapportene kan gi nyttig informasjon ved vurdering av ulike utbyggingstiltak.

Selv om høringsbrevet framholder at områdene ikke vil få noen formell vernestatus, synes hovedutfordringen å være hvordan denne kartleggingen vil bli brukt. Innen avsnittene «Sårbarhet, tålegrenser og forvaltning» er de to rapportene svært ulike. I Østfold-rapporten er det en beskrivelse av hva som er sårbart og hva som er avgjørende for å opprettholde kvalitetene ved dette utvalgte landskapet. Det er videre pekt på hva som er viktig å ta vare på, og planstatus for de ulike områdene er oppgitt.

I Hordaland-rapporten er det framholdt behov for å opprette hensynssoner for landskap og kulturmiljø i kommuneplanens arealdel, og tilrådde retningslinjer med målsetninga for forvaltninga av områdene.

De kartlagte landskap utgjør store deler av fylkene og sies samtidig å være sårbare for kraftledninger og vindkraftverk. NVE vil her påpeke at kulturhistoriske landskap vil inngå i en konkret vurdering ved konsesjonsbehandling av eventuelle oppgraderinger av de eksisterende ledninger som går gjennom flere av disse områdene. Det samme gjelder ved konsesjonsbehandling av eventuelle nye energianlegg innen eller i synlig avstand fra kartlagte kulturhistoriske landskap.

Eksisterende kulturminner innen vannkraft og kraftoverføring er ikke framholdt å være tatt hensyn til ved valg av nasjonalt viktige landskap. Vassdrags- og energirelaterte kulturminner er en viktig del av Norges historie, og sektoren har hatt stor betydning for landets utvikling.

Hordalands område 7: Indre Sørfjorden omfatter industrilandskapet i Odda kommune. Tysso I, som er fredet, er også ett av NVEs utvalgte kulturminner (Kulturminner i norsk kraftproduksjon, 2006). Trafostasjonen Sengjanes og kraftledningen Tysso I-Odda smelteverk, som er valgt ut i Kraftoverføringens kulturminner (2010), ligger også innenfor området. I tillegg omfatter området de to tilhørende dammene Ringedalsvatn og Langevatn som er utvalgt i temaplanen «Dammer som kulturminner» (2013). Langevatn dam (1967) representerer den nye generasjonen i Tysso-utbyggingen, og det er positivt at avgrensningen av det kulturhistoriske landskapet inkluderer helheten og utviklingen i vassdragsanlegget.

NVE mener at registreringen kan gi nyttig informasjon ved konsesjonsbehandling av mulige endringer eller rehabiliteringer av kraftverkene som finnes i området.

Med hilsen

Karin Margrethe Bugge
avdelingsdirektør

Anne Rogstad
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Klima- og miljødepartementet
'Kommunal- og moderniseringsdepartementet'
Miljødirektoratet